

Havainnointi -tutkimusaineistot

Aineisto koostuu viidestä havainnointikokonaisuudesta. Havainnointien kohteena on ollut saavutettavuuden ja matkailuliikkumisen ulottuvuudet niin digitaalisesti, fyysisesti kuin viestinnällisesti.

Havainnointi -tutkimusaineistot

Havainnoinnit konkretisoivat hankkeen tutkimuskohdetta ja todensivat ennako-oletuksia.

Hankkeessa toteutettiin viisi havainnointikokonaisuutta:

1. Rovaniemen keskusta-alueen ulkopuoliset matkailukohteet (4kpl) (kevättalvi 2022)
2. Saariston julkisilla tavoitettavat matkakohteet lähi- ja ulkosaaristossa (suunnittelu kevät 2022, fyysinen toteutus loppukesä 2022)
3. Apukka Shuttle –bus (kevättalvi 2023)
4. Skotlanti, tapahtumaosallistuminen Highlands and Islands alueella (kevät 2023)
5. Ranska, kaupunkien reittiopastus (alkukesä 2023)

Havainnointien kohteena on ollut matkailuliikuminen kokonaisuus: matkailu- ja liikumispalvelut, palveluiden että matkakohteiden digitaalinen, fyysinen ja viestinnällinen saavutettavuus sekä matkan fyysinen, sosiokulttuurinen ja digitaalinen toimintaympäristö. Kaikkiin havainnoiteihin on kuulunut 1) verkossa tehty matkansuunnittelu ja sen havainnointi, 2) matkan konkreettisen toteutuksen, fyysisten palveluiden ja fyysisten toimintaympäristöjen sekä 3) digitaalisten palveluiden havainnointi.

Havainnointien kesto on vaihdellut tunnin mittaisesta kohteessa tehdystä havainnoinnista viiden päivän matkaan. Osasta havainnoinneista on tehty havainnointisuunnitelmat sekä havainnointirefleksiot joko kirjallisesti tai äänitteinä (Rovaniemi, Saaristo ja Apukka Shuttle – bus). Havainnosta on myös kerätty kirjallista ja verkkomateriaalia sekä valokuvia.

”... Se [tieto] oli hyvin, hyvin, hyvin fragmentoitunutta ja aluetta tuntemattomalle hyvin haastavaa, varsinkin kun me ei oltu missään haaveiluvaiheessa vaan nimenomaan haluttiin suoraan suunnitella sitä matkaa.”

– HAVAINNOINTIREFLEKTIO [R5, saaristo]

Kolme faktaa tutkimusaineistosta

- Viisi havainnointikokonaisuutta
- Kohteena matkailu- ja liikunnan palvelut sekä palveluiden ja kohteiden saavutettavuus
- Konkretisoivat tutkimuskohdetta ja todensivat ennako-oletuksia

Havainnointien teemat

Havainnoinnin osoittivat, että matkailuliikkumisen saavutettavuudessa ja digitaalisissa ratkaisuissa on vielä runsaasti kehitettävää

Matkan suunnittelu

Matkan suunnitteluvaiheiden havainnointi osoitti etenkin Saaristo-havainnoinnin kohdalla että kohtuullisesta verkkotyökalujen käytön osaamisesta huolimatta tiedon löytäminen matkailuliikkumisen palveluista on haasteellista.

Fyysinen ja sosiokulttuurinen ympäristö

Sekä suunnittelun että matkan aikana fyysisten rakenteiden sekä paperisten aikataulujen ja esitteiden rooli osoittautuivat merkittäviksi matkakokemusta sujuvoittaviksi sekä palveluiden luotettavuutta lisääviksi tekijöiksi.

Digitaaliset ratkaisut ja verkkoympäristö

Toteutetut havainnointimatkat osoittivat, että olemassaolevat digitaaliset ratkaisut ovat monesti haastavia löytää, niissä oleva tieto ei ole riittävää matkan etukäteis- tai reaaliaikaiselle suunnittelulle ja asiakkaan ostopolku on puutteellinen lukuun ottamatta osaa liikennöitsijöiden omia digitaalisia sovelluksia ja sivustoja.

Havainnointiaineistojen koonteja ja alustavia analyysseja on esitelty hankkeen tietoiskuissa: 7.10.2022, 2.6.2023 ja 1.9.2023.

”Se painettu printtilehti, mikä me löydettiin nettiversiona, oli selkein informaatio, mitä pystyi saamaan jotenkin. Siitä pystyi hahmottaan parhaiten sen kokonaisuuden, koska niitä sivustoja ja kaikkia oli niin paljon, että tavallaan alko jo tuleen semmonen epätoivo”.

– HAVAINNOINTIREFLEKTIO [R5, saaristo]

Havainnointien analyysiteemat

- Matkan suunnittelu
- Palveluiden ja matkakohteen fyysinen ja sosiokulttuurinen ympäristö
- Palveluiden ja matkakohteen digitaaliset ratkaisut ja verkkoympäristö

Kiitos!

Lisätietoa saat tarvittaessa aineiston vastuututkijoilta.

Minni Haanpää

Yliopistonlehtori

Lapin yliopisto

Maria Hakkarainen

Yliopistonlehtori

Lapin yliopisto

Jenni Eckhardt

*Research Team
Leader*

VTT

